

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INOVAČNÍ VZDĚLÁVACÍ NÁSTROJE

Téma: „ÚSPORY”

Tomasz Załona
Monika Makowiecka

I. Opodstatnění volby tématu

Společnost během posledních let výrazně bohatne. Znalosti na téma základních aspektů spojených s osobními financemi tímto získává podstatný význam. Umožňuje nejen kontrolovat (v tom také plánovat) výdaje nebo úspory, ale také plně monitorovat vlastní domácí rozpočet.

Vedení domácího rozpočtu je prvním krokem k převzetí kontroly nad vlastními financemi, protože poskytuje informace na téma struktury určení finančních prostředků k naplnění potřeb. Je současně nástrojem k moudrému využívání úspor a dosažení finanční nezávislosti v budoucnu.

II. Obecné cíle vzdělávání

- Poskytnutí vhodných podmínek pro utváření materiální situace studentů skrze stimulaci jejich osobních dovedností a také rozvoj schopností správně financemi disponovat.
- Důležitou součástí realizace tématu je také příprava studentů na život ve společnosti, zvláště skrze rozvíjení schopností plánovat a rozhodovat se ohledně finančních zdrojů, které vlastní.

III. Tématický obsah výuky

1. Finanční motivace
2. Zaznamenávání výdajů
3. Ideální rozpočet
4. Sestavujeme náš rozpočet
5. Obálkový systém
6. Cvičení

IV. Metody vyučování

- 1) Mini přednáška (na základě prezentace)
- 2) Ilustrační materiály – interaktivní film
- 3) Práce pod vedením
- 4) Práce ve skupině

1. Finanční motivace

**Rozpočet... Jaká je Tvoje první myšlenka, když
slyšíš to slovo?**

1. Finanční motivace

Najčastější odpovědi na otázku, k čemu je rozpočet?

- Nevím, k čemu je rozpočet – nevidím v tom smysl
- Nemám motivaci k vytvoření rozpočtu
- Nevím, jak s tím začít
- Nevím, jak kategorizovat výdaje
- Mám nepravidelné příjmy
- Nevím, jak se připravit na nepravidelné výdaje
- Nezapisuju si výdaje pravidelně a nevím, jak si s tím poradit
- Ne ke všemu dostávám paragon
- Nevím, kolik bych měl utrácet v jednotlivých kategoriích
- Mám dluhy a asi nemá smysl plánovat rozpočet...
- Nevím, jak určit rezervu na načekané výdaje
- Zapisování výdajů zabírá čas

1. Finanční motivace

- ▶ Opravdu chci utrácet tisíce měsíčně za jídlo v restauracích?
- ▶ Má smysl kupovat další „hračku“, kterou po týdnu zábavy odložím na polici?
- ▶ Opravdu mi utrácení peněz na chvilkové rozmary přináší štěstí?

Odpovědi na tyto otázky se s časem mění, spolu se změnami našich priorit.

1. Finanční motivace

Tři důvody, proč se výplácí vytvořit si a vést svůj domácí rozpočet:

- Pro pocit finančního bezpečí. I když je vaše finanční situace vzdálená ideálu, rozpočet vám pomůže mít pocit kontroly;
- Rozpočet umožňuje poznat, které oblasti našich financí jsou problematické, uvědomit si, kde utrácíme příliš;
- Rozpočet ti pomůže systematicky si naplánovat odkládání peněz pro svoje cíle.

2. Zaznamenávání výdajů

V čem spočívá problém „vejce a slepice“?

2. Zaznamenávání výdajů

... Nevíme, čím začít.

Stejně je to, když se chystáme na domácí rozpočet.

„Nevím, čím začít” –

**To je nejčastěji uváděný důvod, kvůli kterému
nesestavíme domácí rozpočet.**

2. Zaznamenávání výdajů

Lidi jde rozdělit do tří skupin:

- První říká: „Pokud si mám vést rozpočet, tak si ho napřed musím naplánovat. Nevím, jak to udělat.“
- Druhá skupina jsou lidé, kteří říkají: „než začnu cokoli plánovat, musím vědět, kolik teď utracím.“
- Třetí skupina jsou lidé, kteří se vůbec nezajímají o to, kolik utrácejí a na co. Dokud mají peníze, tak je utrací. Teprve, když jim dojdou, chtějí něco změnit.

2. Zaznamenávání výdajů

**Začít sepisováním výdajů nebo se napřed chytit
přípravy rozpočtu a teprve potom ho
kontrolovat?**

2. Zaznamenávání výdajů

- Pokud chceme udělat krok ven z našeho finančního nepořádku, napřed musíme vědět, na čem jsme.
- Určit naši situaci.
- Zjistit konkrétně, kolik vyděláváme a kolik utrácíme. A na co?

2. Zaznamenávání výdajů

- Během dne sbírej účtenky, zapisuj si výdaje, na které nemáš paragón,
- Na závěr každého dne si vyčleň 5 minut na to, abys vše shrnul a vyřídil podle kategorií svoje výdaje a zjistil, jak na tom jsi finančně na konci každého dne.

2. Zaznamenávání výdajů

Začátky jsou nejtěžší
Vydržte prvních 30 dnů!

2. Zaznamenávání výdajů

- První tip: najdi si v domě místo, kde budeš shromažďovat všechny účtenky a zápisy.
- Druhý tip: sbírej účtenky. Vždy!
- Třetí tip: pokud někde nedostaneš účtenku, například na tržišti, vytáhni propisku a papírek a zapiš si, co jsi koupil a za kolik.
- Čtvrtý tip: při zapisování výdajů, na které nemáme účtenku – zaokrouhli částku na celé koruny.
- Pátý tip: každý večer si vyčleň 5-10 minut na shrnutí výdajů z daného dne.
- A poslední, šestý tip: nelam si hlavu s tím, že si zapomeneš něco zapsat a nebudou ti sedět počty.

3. Ideální rozpočet

Jak by měl vypadat ideální rozpočet?

Dobrý rozpočet je jako mapa, která tě vede ke tvým finančním cílům.

3. Ideální rozpočet

Klasický, vyrovnaný rozpočtový model předpokládá, že 50% našich čistých příjmů bychom měli utracet za nutné výdaje, 30% na všechny příjemnosti a zbylých 20% si šetřit nebo vyhradit na splacení dluhů.

3. Ideální rozpočet

- ▶ Za nutné výdaje je považován nájem, poplatky za energii a vodu, výdaje na jídlo a hygienu, transport, pojištění a základní oděv.
- ▶ Příjemnosti – to je vše, bez čeho se můžeme obejít: stravování v restauracích, výdaje na relax (kino, divadlo atd.), knihy, televize, elektronika, oblečení kromě základního atd.

3. Ideální rozpočet

Zamysli se, které kategorie výdajů jsou pro tebe
nejdůležitější?

4. Sestavujeme náš rozpočet

Jednoduchý rozpočet nám umožňuje si každý měsíc naplánovat naše výdělky a všechny stálé výdaje – které se opakují každý měsíc, a jednorázové výdaje, které plánujeme pouze na daný měsíc.

4. Sestavujeme náš rozpočet

Rozpočet si můžeš sestavit na papíře, můžeš to ale udělat třeba i v Excelu.

4. Sestavujeme náš rozpočet

Kritéria, která můžou pomoci při rozhodování se, zda začít investovat:

- Víš, kolik vyděláváš a kolik utrácíš každý měsíc? – nejde jen o pravidelné výdaje, ale také o ty nepravidelné.
- Jsou tvoje příjmy vyšší než výdaje? Víš, jaký finanční přebytek máš k dispozici každý měsíc?
- Máš nějaké úspory, třeba částku 6000 Kč, které by ti umožnily pokrýt malé, nečekané, ale nutné výdaje?
- Máš úspory, které by ti umožnily přežít 3-6 měsíců?
- Máš nějaké nesplacené spotřebitelské úvěry, půjčky u známých nebo jiné dluhy?
- Máš pocit finančního bezpečí?

5. Obálkový systém

Uměním není jednou sestavit rozpočet.

Uměním je vytrvale ho vést a udržovat finanční disciplínu.

Pohybovat se v rámci limitu určeného domácím rozpočtem a průběžně se orientovat, jestli ho nepřekračujeme.

5. Obálkový systém

Je docela jednoduché se kontrolovat, když platíme hotovostí – protože vidíme, kolik peněz nám ještě zbylo v peněžence.

Horší to je, když platíme kreditní kartou – tehdy víme, že limit je vysoký. Tak vysoký, že většinou můžeme utratit tolik, kolik chceme. Kreditní karta otupuje naši pozornost.

5. Obálkový systém

Lidem, kteří neumí šetřit, se doporučuje upustit od kreditních karet a začít platit debetními kartami nebo hotovostí.

Podle výzkumů, lidé, kterým bylo dovoleno platit kreditními kartami, utráceli dvakrát víc peněz než lidé, kterým bylo dovoleno platit výhradně hotovostí.

5. Obálkový systém

Rozpočetnictví se odehrává už v naší hlavě. Ale je prchavé – jako většina myšlenek, které prolétnou naší hlavou.

5. Obálkový systém

**Obálkový systém je jinak nazývaný rozpočtem na obálky.
Umožní nám náš finanční plán – čili sestavený rozpočet –
uvést do pohybu.**

System umožňuje mít kontrolu nad hotovostními výdaji i platbami debetní nebo kreditní kartou.

5. Obálkový systém

Obálkový systém je univerzální a dá se ho aplikovat na libovolný rozpočet.

- ▶ Vybereme kategorie, ve kterých chceme průběžně kontrolovat výdaje. Pro každou kategorii připravíme obálku. Na obálce napíšeme název kategorie, např. jídlo.
- ▶ Hned jakmile obdržíme výplatu, vložíme do každé obálky tolik peněz, kolik plánujeme utratit v daném měsíci v dané kategorii. Například, pokud předpokládáme, že za jídlo utratíme 6000 Kč, do obálky vložíme 6000 Kč a napíšeme tuto částku na obálce.
- ▶ Chodí ti výplata na účet? Není problém. Zaplať na začátku měsíce všechny trvalé platby převodem a potom vyber z bankomatu tolik hotovosti, kolik vyžaduje tvůj rozpočet. Hotovost rozděl do obálek podle předpokládaných výdajů.

5. Obálkový systém

- ▶ Utrácíme peníze stejně jako doted'. Pokud platíme hotovostí, prostě vyndáváme peníze z obálky a utrácíme je za nákup jídla, např. 120 Kč.
- ▶ Pokud jsme vyčerpali v daném měsíci danou obálku, pak máme dvě možnosti. První – neutrácíme už v dané kategorii nic víc až do konce měsíce. Tohle dělají jen opravdoví tvrdáci.
- ▶ Pokud na konci měsíce zůstanou v obálkách peníze, čili budeme mít finanční přebytek, je dobré s ním udělat to, co jsme si původně v našem rozpočtu naplánovali.

5. Obálkový systém

Základní pravidlo zní: nekomplikovat!

Rozpočet musí být na tolik jednoduchý, abyste vytrvali v jeho přípravě a realizaci.

6. Praktická cvičení

Děkuji za pozornost

